

ПОЗИТИВНІ І НЕГАТИВНІ ЧИННИКИ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

Теоретичний аналіз, узагальнення даних науково-методичної літератури та особистий досвід застосування електронних засобів навчального призначення у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту уможливив виокремити низку невирішених питань щодо:

- адекватності засобів реаліям навчального процесу;
- підвищення рівня науковості, значеннєвої та стилістичної культури
- змісту засобів інформатизації;
- необхідності інтерфейсного, технологічного та інформаційного
- сполучення між окремими освітніми виданнями і ресурсами різних галузей
- діяльності вищих навчальних закладів;
- мотивації професорсько-викладацького складу;
- матеріально-технічного забезпечення навчальних закладів для
- застосування електронних засобів навчання;
- низького рівня готовності професорсько-викладацького складу до
- використання електронних засобів навчання.

Кожному педагогові необхідно знати, урахувати у практичній роботі *позитивні і негативні* чинники розроблення та використання електронних засобів навчання й ресурсів.

Позитивні чинники використання електронних засобів навчання

На нашу думку, використання електронних засобів навчання у системі освіти приведе до збагачення педагогічної та організаційної діяльності вищої школи завдяки таким можливостям:

- вдосконалення методів та технологій відбору і формування змісту освіти;

- уведення і розвитку нових спеціалізованих навчальних дисциплін та напрямів навчання, пов'язаних з інформаційними технологіями;
- внесення змін у навчання більшості традиційних дисциплін, не пов'язаних з інформатикою;
- підвищення ефективності навчання за рахунок підвищення рівня його індивідуалізації та диференціації, використання додаткових мотиваційних чинників;
- організації нових форм взаємодії у процесі навчання та зміни змісту і характеру діяльності студента і викладача;
- удосконалення механізмів керування системою освіти;
- підвищення рівня якості, доступності, мобільності, інтенсифікації та відкритості освіти.

За підтримки процесу інформатизації освіти інтеграційних тенденцій пізнання закономірностей предметних галузей і навколишнього середовища, актуалізується розроблення підходів щодо використання потенціалу інформаційних технологій для розвитку особистості студента. Означений процес підвищує рівень активності та реактивності студента, розвиває здібності альтернативного мислення, формує вміння розробляти стратегію пошуку вирішень навчальних і практичних завдань, дає змогу прогнозувати результати реалізації ухвалених рішень на основі моделювання досліджуваних об'єктів, явищ, процесів та взаємозв'язків між ними.

Негативні наслідки використання електронних засобів навчання

Використання електронних засобів у всіх формах навчання може призвести також до низки *негативних наслідків*. Зупинимось на їх визначенні.

Індивідуалізація. Індивідуалізація зводить до мінімуму обмежене навчальним процесом спілкування викладачів і студентів, студентів між собою, пропонуючи їм спілкування у вигляді «діалогу з комп'ютером». Це призводить до припинення студентом активного користування засобами інформатизації освіти, особливо при використанні освітніх електронних видань і ресурсів, що характерно для тих, хто навчається дистанційно. У наслідку цього протягом багатьох років навчання мова студентів, що впливає на об'єктивізацію їх

мислення, виявляється виключеною, студенти не отримують достатньо практики діалогічного спілкування, формування і формулювання власної думки професійною мовою.

Згортання соціальних контактів. Скорочення практики соціальної взаємодії та спілкування, індивідуалізм. Найбільші труднощі виникають під час переходу від інформації, що циркулює у системі навчання, до самостійних професійних дій.

Також, причинами відволікання студентів через невідповідності у різних джерелах інформації, є не завжди коректні способи надання навчальної інформації педагогами, наявність великої кількості супутніх посилань на джерела інформації. Усе це сприяє відволіканню студентів від основної навчальної інформації.

Великі обсяги інформації, що пропонуються деякими освітніми електронними виданнями і ресурсами (електронні довідники, енциклопедії, Інтернет-портали), також відволікають увагу студентів у процесі навчання.

Властивості короткочасної пам'яті людини. Відомо, що короткочасна пам'ять людини має обмежені можливості. Звичайна людина здатна впевнено пам'ятати й оперувати одночасно лише сьома різними мислимими категоріями. Одночасна демонстрація студентам різних типів інформації спричиняє відволікання студентів від важливої інформації.

Використання електронних засобів навчання інколи невинноваровано позбавляє студентів можливості *проведення власного досвіду*, що негативно впливає на результати навчання.

Надмірне та не виправдане використання більшості електронних засобів навчання *негативно впливає на стан на здоров'я усіх учасників освітнього процесу*. Так, знижується рівень рухової активності людини, що має негативний вплив на здоров'я та сприяє виникненню синдрому хронічного стомлення і хронічних захворювань внутрішніх органів.

Таким чином, теоретичний аналіз проблеми застосування електронних засобів навчального призначення у професійній підготовці майбутніх фахівців у вищій школі показав, що застосування інформаційних технологій у процесі

професійної підготовки майбутніх фахівців вищих навчальних закладів допомагає *інтенсифікувати навчальний процес, зробити його динамічним, різноплановим, легкодоступним*. Інформаційні технології дозволяють підвищити *якість* означеної підготовки і полегшити *контроль* за цим процесом. Доведено, що застосування інформаційних технологій у процесі професійної підготовки майбутніх фахівців фізичного виховання і спорту є *рушієм інноваційних процесів у вищій фізкультурній освіті*.

Виявлено негативні наслідки використання електронних засобів навчання в процесі професійної підготовки фахівців, а саме: *індивідуалізація; згорання соціальних контактів; не коректні способи надання педагогами навчальної інформації, що спричиняють відволікання тих, кого навчають; невідповідність різних джерел інформації; наявність великої кількості супутніх посилань на джерела інформації; величезні обсяги інформації, запропоновані деякими освітніми електронні видання та ресурсами, змушують відволікання уваги у процесі навчання; властивості короткочасної пам'яті людини; використання електронних засобів навчання іноді не виправдано позбавляє тих, кого навчають, можливості отримання власного досвіду, що негативно позначається на результатах навчання; надмірне і не виправдане використання великої кількості електронних засобів навчання, що негативно впливає на здоров'я усіх учасників освітнього процесу*.